

Foto: Naturstyrelsen

Velling Skov

Velling Skov ligger ved Bryrup ca. 15 km syd for Silkeborg. Skoven er på i alt 376 ha og rummer den største samling af bøge ældre end 250 år i Danmark.

Landskabet er meget dramatisk med store terrænmæssige variationer. Terrænet udgør den sydlige bred af Salten Ådalen med mange nord-sydgående erosionsdale. Jordbunden varierer fra leret muld til sandet grus. Indenfor korte afstande finder man alt fra udsigtspunkter højere end 130 meter over havet til kildevæld, moser og dybe skovsøer nede i bunden af dalene.

Velling rummer Danmarks største samlede bevoksning af bøg ældre end 250 år. Det meste af skoven vest for Vellingvej er allerede udpeget som urørt skov i henhold til Naturskogsstrategien fra 1992.

En stor del af Velling Skov har været tilplantet med nåletræer. Det har betydet, at overgangen til urørt skov er løbet over en længere periode. Den lange indfasningsperiode har bl.a. skullet sikre en jævn afvikling af nåleskoven og undgå store, voldsomme rydninger.

Særlige levesteder - biodiversitet

Hele Velling Skov er en del af Natura 2000-område 53, og den vestligste del af skoven er desuden del af EF-fuglebeskyttelsesområde 34. Store dele af området er kortlagt som skovnaturtypen bøg på mor med kristtorn.

De karakteristiske gamle bøgetræer er som følge af den høje alder flere steder i opløsning. Træerne og det døde ved er derfor levesteder for en bred vifte af svampe, insekter og hulrugende fugle. Enkelte steder i skoven findes småbladet lind, som er en rest af den oprindelige meget blandede løvskov. Blandt de unge træer er ikke kun bøg, men også birk, ær, eg, røn og kristtorn.

Skoven vest for Vellingvej er allerede udlagt som urørt skov, mens størstedelen af skoven øst for Vellingvej nu udlægges som anden biodiversitetsskov på grund af tilstedeværelsen af lyskrævende arter – især i de mange næringsfattige hængesæk-kær og højmoser, der løbende skal plejes for ikke at springe i skov.

Arealudpegning

Areal med ny anden biodiversitetsskov	158 ha
---------------------------------------	--------

På kortet nedenfor er udpegning af anden biodiversitetsskov indtegnet med orange streg. De grønne skraveringer viser arealer, der allerede er omfattet af en eksisterende beskyttelse, og som ikke er talt med i opgørelsen af nye udlæg.

Sjældne arter

Fugle i området omfatter bl.a. sortspætte, stor hornugle og hvepsevåge, som alle er på Natura 2000-udpegningsgrundlaget. Derudover er sjældne fugle som nøddekrigen og sort stork observeret. Andre fuglearter fra området omfatter stor flagspætte, grønspejle, ravn, skovsneppe og rødrygget tornskade.

De lysåbne, næringsfattige kærømråder er levested for flere sjældne sommerfuglearter.

Udvalgte særligt truede arter

Dansk navn	Levested
Arktisk smaragdlibel	Lysåbne fattigkær og højmoser
Moseperlemors-sommerfugl	Lysåbne fattigkær og højmoser
Bølle-blåfugl	Lysåbne fattigkær og højmoser

Andre forhold

Det varierede landskab med navgivne udsigtspunkter, mørke skovområder, åbne moseflader og rene skovsøer gør Velling Skov til et populært udflugtsmål.

Skovområdet hænger sammen med den regionale cykelrute Bryrupbanestien og veteranjernbanen Bryrup-Vrads, hvilket øger tilgængeligheden til skoven.

En vandretursfolder, strategisk placerede p-pladser og lejrpladser samt en naturlejrskole gør det let for besøgende at orientere sig og eventuelt forlænge besøget.

Der vil fortsat være adgang til de udpegede skove i overensstemmelse med adgangsreglerne. Der vil i de udpegede skove være nye muligheder for friluftslivet i forhold til eksempelvis naturformidling, turisme og unikke naturoplevelser. Det må dog også forventes, at skovene kan blive mere ufarbare med flere væltede træer og mere stående vand.

